

Tartu maakonna toiduvaldkonna taustauuring ja integreeritud toidustrateegia koostamine

Fookusgrupi intervjuu: toiduainete tootjad
13. mai 2021, kl 9.00-11.00

Osalejad:

- Raivo Külasepp, AS Grüne Fee Eesti
- Elke Lillemets, OÜ Marjamaa Talu
- Madis Ajaots, OÜ Rannu Seeme
- Indrek Keres, OÜ Pokaveski
- Kristiina Tammets, Tartumaa Arendusselts
- Mihkel Laan, OÜ Cumulus Consulting

MEMO

Kristiina Tammets andis ülevaate toiduvaldkonna koostööprojektist ja planeeritud tegevustest, Mihkel Laan toiduvaldkonna uuringu ja toidustrateegia koostamise plaanist (vt lisatud slaidid).

Fookusgrupi raames käsitletud küsimused:

1. Millised on **tänased kitsaskohad toiduainete tootmises ja toiduvaldkonnas laiemalt**, mida maakondlik võrgustik saaks ühiselt lahendada?
2. Millised on **valdkonna tänased tugevused Tartumaal**, mida saaks ühiselt paremini "ära kasutada"?
3. Millised on **ootused toiduvaldkonnale ja -võrgustikule Tartumaal**? Millele tuleks **eelkõige keskenduda**? Mida on vaja teha arenguhüppeks?
4. Mida saaksid **toiduainete tootjad toiduvaldkonna arendamiseks teha**? Millist rolli võiksid tootjad võtta?
5. MUU: Millised on head näiteid võrgustikest mujalt Eestist ja maailmast? Valmisolek osaleda toiduvaldkonna koostöögrupis; muud ettepanekud

Esmased mõtted seoses toidustrateegiaga:

- Elke Lillemets – logistika võiks olla tootjate koostöös arendatav teema
- Indrek Keres – koostöö turustamise poolel, inimesteni jõudmine, see oluline; tootmisega saame hakkama
- Indrek Keres – võiks olla ühtne kvaliteedi standard, ühine brändi arendus
- Raivo Külasepp – aiandus on kõvasti maksustatud, suurema tegijana on natukene üksi jäänud

1. Millised on tänased kitsaskohad toiduainete tootmises ja toiduvaldkonnas laiemalt, mida maakondlik võrgustik saaks ühiselt lahendada?

- Logistikafirmade osas on usaldusväärne partner kallis; arvestatav osa ressursi läheb sinna ära; spetsiifiline teema, aga võiks olla koostöö koht
- Turustamine – müügikohtade leidmine; mesinduses on väga palju koostööruumi, üksikud kokkuostjaid on, aga neil on oma kaubamärk ning madalamad hinnad; koostöövõrgustikku kui sellist ei ole
- Info viimine ürituste korraldajateni, kes-mida toodab, millised võimalused on; olemas info levitamine
- Internet võiks parem olla 😊
- Logistika teema, jalajälje vähendamine

- Tööjõud vananeb, kust noori peale tuleb? Vastavat kutseharidust Tartumaal ei ole
- Hinnapoliitika tarbijale – kallist ei taheta osta; kui on hästi kontrollitud tootja ja läbipaistev toodang, siis võiks ka kallim toode müügiks minna
- Ühine bränd/märk – nt Saaremaal toimib häsit, samas on Tartumaal Saaremaaga võrreldes viljakamad mullad ja õhk on sama puhas ☺
- Tarbija koolitamine – kogu aeg konkurents importkaubaga; kui on pakkumine, siis vaadatakse ikka hinda
- Avalik sektor otsib kohati odavamalt hinda, samas ei uuri, mida importkaup sisaldab

2. Millised on valdkonna tänased tugevused Tartumaal, mida saaks ühiselt paremini “ära kasutada“?

- Tartumaa on metsade keskel, värsked ja puhas õhk, viljakad mullad – seda rakendada
- Võimalus oleks brändi loomine Tartumaa kasuks
- Tartu suurus – II koht Eestis, turu suurus - enam kui 100 000 inimest
- Tudengitoit – see võiks olla võimalus
- Tarneahela lühidus – kohapeal saab värskema kauba kätte; teravilja osas on tarneahel väga lühike (nt Tartu Mill koostööpartner); tervislik aspekt
- Majanduslik aspekt – kui ostame kohalikult, jäävad maksud ka kohapeale; regionaalpoliitika meede;
- Koolid-lasteaiad – neid on palju; nende toitlustus oleks võimalus
- Ristkasutus - ettevõtjad soovivad toitlustada oma töötajaid – seda võiks teha nt kooli söökla; kasutaks ressursse ühiselt
- Võimalus ka väljapoole Tartumaad toodangut ühiselt pakkuda

3. Millised on ootused toiduvaldkonnale ja -võrgustikule Tartumaal? Millele tuleks eelkõige keskenduda? Mida on vaja teha arenguhüppeks?

- Lasteaiad ja koolid – neile võiks keskenduda, hangete küsimus
- Panna paika fookused paika - pigem tegeleda paari teemaga
- Koostöö teadusasutustega – samas on koostöö teadusasutusega kallid, samuti on tootearendus kallid; kui keegi teeb midagi hästi, siis tulevad konkurendid
- Toidulabor – EMÜs olemas, nendega koostööd teha;
- „Targalt keksida“ – Tartumaa erilise väljatoomine
- Esimene samm – stabiilse kvaliteediga toode, tarnekindlus

4. Mida saaksid toiduainete tootjad toiduvaldkonna arendamiseks teha? Millist rolli võiksid tootjad võtta? Muud teemad

- Kõik osalejad on valmis ka edaspidi osalema
- Elke Lillemets – valmis osalema nt ühtse märgi loomisel
- Indrek Keres - Rannu Seeme on valmis näitama, kust tuleb Tartumaa toit, osalema promomises
- Raivo Külasepp, Indrek Keres – nõus kaasa lööma
- Eraldi ettepanek – käibemaksu alandamine põllumajandussektori tootmisel, teiste riikide eeskujul

Memo koostas:

Mihkel Laan
 OÜ Cumulus Consulting
mihkel.laan@cumulus.ee
 5297984